

Finansutskottets betänkande 2022/23:FiU35

Utbetalningsmyndigheten

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom förslag till fyra nya lagar med anledning av att en ny myndighet, Utbetalningsmyndigheten, ska inleda sin verksamhet den 1 januari 2024 och ändringar i bl.a. offentlighets- och sekretesslagen som Utbetalningsmyndighetens verksamhet medför. Utskottet föreslår också vissa lagtekniska och redaktionella anpassningar.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:34 Utbetalningsmyndigheten.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Regeringens lagförslag	5
Särskilda yttranden	13
1. Regeringens lagförslag (S)	13
2. Regeringens lagförslag (V).....	13
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	14
Propositionen	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten,
 2. lag om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar,
 3. lag om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten,
 4. lag om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten,
 5. lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,
 6. lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen med den ändringen att uttrycket ”, kommunerna” ska införas i 2 § mellan ”Arbetsförmedlingen” och ”och arbetslöshetskassorna”,
 7. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) med den ändringen att
 - den nya 17 kap. 1 a § ska betecknas 17 kap. 1 b §,
 - rubriken närmast före den nya 17 kap. 1 a § ska sättas närmast före 17 kap. 1 b §,
 - ingressen ska ha den lydelse som följer av detta.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:34 punkterna 1–5 och bifaller delvis proposition 2022/23:34 punkterna 6 och 7.

Stockholm den 15 juni 2023

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Mikael Damberg (S), Oscar Sjöstedt (SD), Gunilla Carlsson (S), Dennis Dioukarev (SD), Jan Ericson (M), Charlotte Quensel (SD), Adnan Dibrani (S), Ida Drougge (M), Ali Esbati (V), Martin Ådahl (C), David Perez (SD), Janine Alm Ericson (MP), Carl B Hamilton (L), Eva Lindh (S), Yusuf Aydin (KD) och Fredrik Stenberg (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2022/23:34 Utbetalningsmyndigheten.

I propositionen lämnar regeringen förslag till lagstiftning med anledning av inrättandet av en ny myndighet, Utbetalningsmyndigheten, som ska förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Myndigheten ska inleda sin verksamhet den 1 januari 2024. I propositionen föreslås att fyra nya lagar införs som reglerar Utbetalningsmyndighetens uppgifter. Förslagen tar upp sådan lagstiftning som behövs för att verksamheten vid den nya myndigheten ska kunna bedrivas och för att syftet med den ska kunna tillgodoses. I övrigt medför Utbetalningsmyndighetens verksamhet behov av ändringar i bl.a. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Under beredningen av ärendet har Finansdepartementet i en promemoria (Fi2023/00682) uppmärksammat att ett ord uppenbart oavsiktlig fallit bort i den föreslagna lydelsen av 2 § i förslag till lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Finansdepartementet har även i promemorian uppmärksammat behovet av omnumrering av den i detta lagärende nya 17 kap. 1 a § i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och att den tillhörande rubrikens placering bör justeras i motsvarande utsträckning. Även dessa frågor behandlas i betänkandet.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Jämför särskilt yttrande 1 (S) och 2 (V).

Propositionen

Utbetalningsmyndigheten ska inleda sin verksamhet den 1 januari 2024. I propositionen lämnar regeringen förslag till lagstiftning med anledning av inrättandet av den nya myndigheten. Utbetalningsmyndigheten ska förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Myndigheten ska också administrera ett system med transaktionskonto för utbetalningar från vissa statliga myndigheter. Utbetalningsmyndigheten ska arbeta med granskningar baserade på dataanalyser och urval från bl.a. utbetalningar som myndigheten gör i syfte att identifiera felaktiga utbetalningar. Statliga myndigheter, arbetslöshetskassorna och kreditinstitut föreslås vara skyldiga att under vissa förhållanden lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten. Regeringen föreslår vidare att Utbetalningsmyndigheten ska vara skyldig att underrätta andra myndigheter och berörda aktörer om felaktiga utbetalningar, men också andra felaktigheter. Regeringen föreslår även att behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten lagregleras. Utbetalningsmyndighetens verksamhet medför även behov av ändringar i bl.a. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Nedan följer en beskrivning av de lagförslag som regeringen lämnar i propositionen:

- lag om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten
- lag om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar
- lag om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten
- lag om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten
- lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten
- lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen
- lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten

I propositionen framförs att ett system med transaktionskonto bör byggas upp för de välfärdsutbetalningar som görs från de myndigheter som gör flest sådana utbetalningar. Även utbetalningar från Skatteverket bör enligt

regeringen ingå eftersom det är en av de statliga myndigheter som gör flest utbetalningar till enskilda. Genom att Skatteverket ansluts till systemet med transaktionskonto ökar möjligheterna att få en fullständig bild av de samlade utbetalningarna till enskilda. Regeringen föreslår därför att Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket ska omfattas av systemet med transaktionskonto.

Utbetalningsmyndigheten ska enligt förslaget registrera ett transaktionskonto för den som ska ta emot en utbetalning från systemet med transaktionskonto och ett belopp ska registreras på transaktionskontot så snart Utbetalningsmyndigheten har fått ett underlag för en utbetalning från den beslutande myndigheten. Utbetalningar av tillgodohavanden på ett transaktionskonto ska enligt förslaget göras till ett konto hos ett kreditinstitut som ska tillhöra mottagaren av utbetalningen. I propositionen finns också förslag om att ett belopp som finns registrerat på ett transaktionskonto ska få utmätas men inte överlåtas, att ett tillgodohavande på ett transaktionskonto som inte kan betalas ut ska stå kvar på kontot och att ett tillgodohavande som inte har kunnat betalas ut på tio år ska tillfalla staten. Utgångspunkten bör enligt regeringen vara att samtliga förmåner och stöd från Arbetsförmedlingen, CSN, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten samt utbetalningar från Skatteverkets skattekonto ska administreras via systemet med transaktionskonto. Vilka utbetalningar som ska administreras via Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto bör enligt regeringens bedömning regleras av regeringen i förordning eller i föreskrifter som beslutas av Utbetalningsmyndigheten för att snabbt kunna anpassas efter exempelvis beslutade förändringar av välfärdssystemen. Med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kommer regeringen att kunna meddela föreskrifter om vilka utbetalningar som ska administreras via systemet med transaktionskonto och hur sådana utbetalningar ska göras. Lagen träder i kraft den 1 januari 2024.

För att säkerställa att systemet med transaktionskonto kan införas så snart som möjligt, samtidigt som hänsyn tas till att tidsåtgången för uppbyggnaden är svårbedömd, anser regeringen att bestämmelserna i lagen om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten bör tillämpas successivt, allteftersom de berörda myndigheterna ansluts till systemet med transaktionskonto. De utbetalningar som Utbetalningsmyndigheten ska administrera ska senast den 1 januari 2027 administreras via systemet med transaktionskonto.

Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar

Utbetalningsmyndigheten ska granska utbetalningar som sker via systemet med transaktionskonto. Granskningsverksamheten kan ske i två steg, inledande och fördjupad granskning. Enligt förslaget ska Utbetalningsmyndigheten vid en inledande granskning gå igenom urvalsträffar i syfte att identifiera felaktiga utbetalningar. Med urvalsträff avses en träff som

myndighetens dataanalyser och urval har lett till. För att Utbetalningsmyndigheten ska kunna utföra dataanalyser och urval bör myndigheten enligt regeringens bedömning även få tillgång till uppgifter från andra myndigheter och aktörer. Det finns därför behov att införa en skyldighet för vissa myndigheter och för arbetslöshetskassorna att lämna uppgifter av betydelse för dataanalyser och urval. Denna uppgiftsskyldighet redovisas närmare nedan under rubriken Skyldigheter att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten. En inledande granskning ska enligt lagförslaget leda till att granskningen avslutas utan åtgärd, att en underrättelse om en urvalsträff lämnas till en berörd myndighet eller arbetslöshetskassa för hantering eller att en fördjupad granskning inleds.

Om det finns anledning att anta att det har skett en felaktig utbetalning ska Utbetalningsmyndigheten enligt förslaget få inleda en fördjupad granskning genom att göra en närmare analys av en urvalsträff. Den fördjupade granskningen innebär inte en överprövning av de beslutande myndigheternas eller arbetslöshetskassornas beslut och utgör inte heller någon tillsynsverksamhet. Granskningen syftar primärt till att identifiera fel och ta fram underlag om dessa fel, som sedan kan lämnas till de berörda myndigheterna och arbetslöshetskassorna. Vid bedömningen av vilka urvalsträffar som väljs ut för fördjupad granskning ska Utbetalningsmyndigheten enligt förslaget prioritera urvalsträffar där det finns anledning att anta att fler än en myndighet eller arbetslöshetskassa berörs av det förhållande som ligger till grund för antagandet att det har skett en felaktig utbetalning och där effektivitetsskäl talar för att granskningen utförs av Utbetalningsmyndigheten i stället för av berörda myndigheter eller arbetslöshetskassor. Det föreslås också att en fördjupad granskning ska avslutas om det inte längre finns anledning att anta att en felaktig utbetalning har skett eller om det är mer effektivt att en granskning fortsätter vid berörda myndigheter eller arbetslöshetskassor. Utbetalningsmyndigheten ska enligt förslaget dokumentera inledandet, avslutandet och resultatet av den fördjupade granskningen.

För att Utbetalningsmyndigheten ska kunna lämna underrättelser till berörda myndigheter och arbetslöshetskassor om de felaktigheter som myndigheten upptäcker i sin granskningsverksamhet anser regeringen att det bör införas sekretessbrytande bestämmelser om underrättelseskyldighet för Utbetalningsmyndigheten. Enligt lagförslaget ska Utbetalningsmyndigheten underrätta den myndighet eller arbetslöshetskassa som har beslutat om utbetalningen när en fördjupad granskning inleds och avslutas. Utbetalningsmyndigheten ska även lämna underrättelse om resultatet av granskningen. Utbetalningsmyndighetens ska vidare omfattas av lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Underrättelseskyldigheten enligt den lagen gäller i förhållande till beslutande myndigheter och arbetslöshetskassor. Regeringen ser vidare ett behov av att Utbetalningsmyndigheten ska kunna lämna underrättelser när det gäller annat än felaktiga utbetalningar, och till andra

aktörer än beslutande myndigheter. För att följderna av underrättelseskyldigheten ska vara förutsebara, och för att integritetsinfråget ska begränsas, föreslår regeringen att underrättelseskyldigheten endast ska gälla i förhållande till vissa myndigheter: Bolagsverket, Inspektionen för vård och omsorg, Migrationsverket och Skatteverket.

Offentlighets- och sekretessfrågor

Utbetalningsmyndigheten kommer att behandla en stor mängd uppgifter som rör enskildas personliga och ekonomiska förhållanden och som kan vara av integritetskänslig natur. Det handlar närmare bestämt om uppgifter om utbetalningar av ekonomiska förmåner och stöd från arbetslöshetskassorna, Arbetsförmedlingen, CSN, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten samt skatter och avgifter från Skatteverket. Den information som Utbetalningsmyndigheten kommer att behandla kommer huvudsakligen att lämnas av andra statliga myndigheter eller arbetslöshetskassor, men kan i vissa fall även komma från andra aktörer, t.ex. kreditinstitut. De uppgifter som överlämnas omfattas i varierande grad av sekretess hos den utlämnande aktören. När handlingar med sådana uppgifter kommer in till Utbetalningsmyndigheten blir de allmänna handlingar. Vidare ska Utbetalningsmyndigheten bl.a. underrätta andra myndigheter om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med för högt eller för lågt belopp. När en sådan underrättelse expedieras blir även den en allmän handling hos Utbetalningsmyndigheten. Utan någon särskild sekretessreglering är allmänna handlingar offentliga. Mot bakgrund av karaktären på de uppgifter som Utbetalningsmyndigheten ska behandla föreslår regeringen att sekretess ska gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden hos Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med administration av systemet med transaktionskonto och arbete med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Enligt regeringens bedömning talar integritetsintresset vidare för att sekretessen ska vara absolut, dvs. oavsett om någon lider skada eller men av att en uppgift lämnas ut. För uppgift om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden i en allmän handling ska sekretessen enligt förslaget gälla i högst 20 år. Den tystnadsplikt som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen om absolut sekretess ska enligt regeringens lagförslag ha företräde framför meddelarfriheten. Som skäl för detta anger regeringen att en inskränkning av meddelarfriheten inte begränsar möjligheten att lämna information om myndighetens sätt att bedriva sin verksamhet, utan inskränker endast möjligheten att lämna ut information om enskilda. Vidare föreslår regeringen en ny sekretessregel som innebär att sekretess också ska gälla för uppgifter om metoder, modeller och riskfaktorer som hänför sig till dataanalyser och urval för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar, om det kan antas att det allmännas syfte med verksamheten motverkas om uppgiften röjs. Bestämmelsen avgränsas inte till att gälla endast

hos Utbetalningsmyndigheten, utan bör även omfatta andra myndigheter om det hos dem förekommer sådana uppgifter som bestämmelsen reglerar.

Skyldigheter att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten

De myndigheter vars utbetalningar ska administreras via systemet med transaktionskonto ska enligt förslaget lämna de uppgifter till Utbetalningsmyndigheten som den behöver för att administrera utbetalningarna. En sådan uppgiftsskyldighet säkerställer att de beslutande myndigheterna, trots eventuell sekretess, kan lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten. Vilka uppgifter som ska lämnas kan variera beroende på vilken myndighet som ska lämna uppgifter och vad för slags utbetalning det gäller. Uppgiftsskyldigheten omfattar endast uppgifter som respektive myndighet har tillgång till.

Det finns också behov av att införa en skyldighet att lämna uppgifter av betydelse för dataanalyser och urval. För att upprätthålla skyddet för den personliga integriteten är det viktigt att uppgiftsskyldigheten inte leder till att fler uppgifter än nödvändigt lämnas ut. Uppgiftsskyldigheten ska enligt förslaget gälla i den utsträckning som uppgifterna behövs för Utbetalningsmyndighetens dataanalyser och urval. I propositionen (avsnitten 8.3.3–8.3.7) preciseras uppgiftsskyldigheten närmare för Arbetsförmedlingen, CSN, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, arbetslöshetskassorna Bolagsverket, Inspektionen för vård och omsorg, Migrationsverket och Skatteverket.

För att Utbetalningsmyndigheten ska kunna utföra fördjupade granskningar i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar behövs information från myndigheter, arbetslöshetskassor och kreditinstitut utöver det som härrör från myndighetens eget arbete med dataanalyser och urval. I sin fördjupade granskning kommer Utbetalningsmyndigheten framför allt att ha behov av att ta del av uppgifter från den beslutande myndigheten eller arbetslöshetskassan och från andra aktörer, vars uppgifter förekommer i den urvalsträff som ger upphov till granskningen. Även andra statliga myndigheter kan inneha uppgifter som behövs för granskningen. Enligt regeringens förslag ska därför statliga myndigheter och arbetslöshetskassor på begäran av Utbetalningsmyndigheten lämna uppgifter som avser en namngiven fysisk eller juridisk person som behövs vid en fördjupad granskning vid Utbetalningsmyndigheten. En uppgiftsskyldighet ska även gälla för kreditinstitut. Kreditinstitut är privata aktörer och åläggs genom den föreslagna regleringen en skyldighet att lämna ut uppgifter som härrör från ett kundförhållande. Regeringen anser att det i förhållande till dessa aktörer därför är motiverat att ställa ett något högre krav för att en uppgift ska få lämnas till Utbetalningsmyndigheten. För att en uppgift ska omfattas av uppgiftsskyldigheten bör den därför vara nödvändig vid en fördjupad granskning. Att uppgifterna ska lämnas på begäran medför ett krav på att Utbetalningsmyndigheten specificerar vad denna begäran omfattar. Utlämnande

kreditinstitut får därefter bedöma om förutsättningarna för utlämnande enligt den sekretessbrytande uppgiftsskyldigheten är uppfyllda.

Reglering av behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten

I propositionen (avsnitt 9.1–9.2) redogörs för det dataskyddsrättsliga ramverket för Utbetalningsmyndighetens behandling av personuppgifter och att det kommer att finnas rättslig grund för behandlingen av personuppgifter. Regeringens bedömning är att det bör införas en lagreglering av behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten. Enligt förslaget ska Utbetalningsmyndigheten få behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter att administrera systemet med transaktionskonto och förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Enligt förslaget ska Utbetalningsmyndigheten få behandla känsliga personuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Eftersom behandling av känsliga personuppgifter som huvudregel är förbjuden enligt dataskyddsförordningen, måste något av undantagen som räknas upp i förordningen (artikel 9.2 g) vara tillämpliga för att behandlingen ska vara tillåten. Enligt regeringen är behandlingen nödvändig med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse och kraven i den nationella rätten står i proportion till det eftersträvade syftet. Även om förordningen är direkt tillämplig bedömer regeringen att det finns skäl att införa en särskild reglering om behandlingen av känsliga personuppgifter, eftersom det gör det tydligt att Utbetalningsmyndigheten har ett stöd för sådana uppgifter som kommer att vara nödvändig i myndighetens verksamhet, men också för att myndighetens personuppgiftsbehandling kommer att innebära betydande intrång i enskildas personliga integritet som måste förenas med särskilda skyddsåtgärder.

Regeringen anser att den behandling av personuppgifter som aktualiseras när Utbetalningsmyndigheten fullgör uppgiften att administrera systemet med transaktionskonto är ett skäl att särskilt reglera formen för behandlingen av personuppgifter för detta ändamål. Utbetalningsmyndigheten ska därför enligt förslaget, för syftet att administrera systemet med transaktionskonto, föra en uppgiftssamling som kallas transaktionskontoregistret. Utbetalningsmyndigheten ska vidare för syftet att göra dataanalyser och urval, föra en uppgiftssamling, som kallas uppgiftssamlingen för dataanalyser och urval. Personuppgifter ska inte få behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen, och som längst de tider som följer av andra bestämmelser i lagen. Den myndighet som regeringens bestämmer ska enligt förslaget få besluta att personuppgifter får behandlas under viss tid eller att uppgifter får fortsätta att behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i ett enskilt fall.

För att följa den systematik som i övrigt gäller för Arbetsförmedlingens personuppgiftsbehandling finns det skäl att ändra i ändamålsbestämmelsen i 5 § första stycket i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Regeringen bedömer att den personuppgiftsbehandling som lagen om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten och de övriga förslagen i detta lagstiftningsärende medför kommer att utgöra en proportionerlig inskränkning av det skydd för den personliga integriteten som finns i regeringsformen, Europakonventionen och EU:s rättighetsstadga. Förslagen är enligt regeringens bedömning förenliga med dataskyddsförordningens krav.

Kompletterande information

Ändringar av regeringens lagförslag

Efter det att proposition 2022/23:34 lämnats till riksdagen och motionstiden gått ut har Finansdepartementet lämnat in en promemoria om behov av justeringar i de lagförslag som lämnats i propositionen (Fi2023/00682). Den ena justeringen motiveras av att propositionens förslag om lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) innehåller den nya paragrafen 17 kap. 1 a § om dataanalyser och urval för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar. Den 1 maj 2023 trädde dock en ny paragraf med beteckningen 17 kap. 1 a § i kraft i offentlighets- och sekretesslagen som handlar om att ge Skatteverket bättre möjligheter att göra dataanalyser och urval i folkbokföringsverksamheten (prop. 2022/23:41, bet. 2022/23:SkU8, rskr. 2022/23:156). Den i detta lagärende nya 17 kap. 1 a § behöver därför betecknas 17 kap. 1 b § och den tillhörande rubrikens placering bör justeras i motsvarande utsträckning. Den andra justeringen motiveras av att ett ord uppenbart oavsiktligt fallit bort i den föreslagna lydelsen av 2 § i förslag till lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet

Regeringen har beslutat att en särskild utredare dels ska analysera de rättsliga förutsättningarna för kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet, dels lämna flera alternativa författningsförslag om sådan anslutning (dir. 2023:63). Syftet med utredningen är att motverka felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott. Uppdraget ska redovisas senast den 20 december 2024.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen antar regeringens lagförslag. Utskottet anser att riksdagen, av de skäl som anförs i propositionen,

bör anta regeringens lagförslag med de anpassningar av lagteknisk och redaktionell karaktär av regeringens förslag som redovisats ovan.

Särskilda yttranden

1. Regeringens lagförslag (S)

Mikael Damberg (S), Gunilla Carlsson (S), Adnan Dibrani (S), Eva Lindh (S) och Fredrik Stenberg (S) anför:

Arbetet med att inrätta Utbetalningsmyndigheten påbörjades under den socialdemokratiskt ledda regeringen och vi ser positivt på att myndigheten kan inleda sin verksamhet 2024. Den socialdemokratiska regeringen beslutade att myndigheten skulle lokaliseras till Södertälje, en kommun som har fört ett framgångsrikt och systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet. Södertälje har med sin befolkning på över 100 000 invånare och 53 000 arbetstillfällen, utbildning på högskolenivå, framgångsrik exportindustri, goda kommunikationsmöjligheter och frekvent kollektivtrafik mycket goda förutsättningar att husera en statlig myndighet.

Efter valet valde den nya regeringen att plötsligt, och utan en fördjupad dialog med kommunen om lämpliga lokaler, riva upp beslutet om lokalisering. Myndigheten kom i stället att placeras i Stockholm. Mot bakgrund av behovet att öka den statliga närvaron i hela landet är vi kritiska till att den nya regeringen valde att riva upp beslutet om lokalisering av Utbetalningsmyndigheten.

2. Regeringens lagförslag (V)

Ali Esbati (V) anför:

Jag och mitt parti har inga direkta invändningar mot förslaget om att inrätta en utbetalningsmyndighet, men ifrågasätter föreställningen att en ny myndighet skulle åstadkomma några större skillnader. Det mest omfattande och problematiska utnyttjandet och fuskandet med utbetalningar av offentliga medel sker snarare via företagsstöd, skattesubventioner och skatteflykt. Regeringen behöver fokusera mer på denna typ av utbetalningar om den på allvar vill värna det offentligas intressen och finanser. Det mest centrala är att de offentliga trygghetssystemen fungerar som de ska och ger verklig ekonomisk trygghet vid exempelvis sjukdom, arbetslöshet och föräldradledighet.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2022/23:34 Utbetalningsmyndigheten:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto och om de utbetalningar som ska ske genom detta system.

2 § Utbetalningsmyndigheten ska administrera ett system med transaktionskonto för utbetalningar från statliga myndigheter. De myndigheter som omfattas av systemet är Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket.

3 § Med beslutande myndighet avses i lagen den myndighet som har beslutat att en utbetalning som omfattas av systemet med transaktionskonto ska ske.

Med kreditinstitut avses i lagen kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt utländska kreditinstitut enligt samma lag om institutet har filial i Sverige.

Transaktionskonto

4 § Utbetalningsmyndigheten ska registrera ett transaktionskonto för den som ska ta emot en utbetalning från systemet med transaktionskonto.

5 § Ett belopp ska registreras på mottagarens transaktionskonto så snart Utbetalningsmyndigheten får ett underlag för utbetalningen från den beslutande myndigheten.

6 § Det belopp som har registrerats på ett transaktionskonto ska betalas ut den dag som den beslutande myndigheten har bestämt.

7 § En utbetalning ska anses verkställd av den beslutande myndigheten den dag som beloppet ska betalas ut, även om utbetalningen inte har kunnat genomföras.

8 § Ett tillgodohavande på ett transaktionskonto ska betalas till ett konto hos ett kreditinstitut. Kontot ska tillhöra mottagaren av utbetalningen.

Om Utbetalningsmyndigheten saknar uppgift om ett sådant konto, eller om det annars på grund av särskilda förhållanden finns behov av det, får utbetalning ske på annat sätt.

9 § Ett belopp på ett transaktionskonto får inte överlåtas innan det ska betalas ut.

Preskription

10 § Ett tillgodohavande som inte kan betalas ut ska stå kvar på transaktionskontot.

Ett tillgodohavande preskriberas tio år från den tidpunkt som anges i 6 §, om inte preskriptionen avbryts dessförinnan. Ett tillgodohavande som har preskriberats tillfaller staten.

Utmätning

11 § Ett belopp som har registrerats på ett transaktionskonto får utmätas trots att det inte får överlåtas enligt 9 §.

Rätt att meddela föreskrifter

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. vilka slags utbetalningar som ska administreras via systemet med transaktionskonto, och

2. hur utbetalningar som ska administreras via systemet med transaktionskonto ska göras.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

2. Senast den 1 januari 2027 ska alla utbetalningar som omfattas av lagen administreras via systemet med transaktionskonto.

2 Förslag till lag om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar som sker via systemet med transaktionskonto.

Lagen innehåller även bestämmelser om underrättelseskyldighet för Utbetalningsmyndigheten.

2 § Med en felaktig utbetalning avses i denna lag en ekonomisk förmån, ett ekonomiskt stöd, en skatt eller en avgift som beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt eller ett för lågt belopp.

Med urvalsträff avses i denna lag en träff som myndighetens data-analyser och urval har lett till.

2 kap. Granskning av utbetalningar

Inledande granskning

1 § Utbetalningsmyndigheten ska vid en inledande granskning gå igenom urvalsträffar i syfte att identifiera felaktiga utbetalningar.

2 § En inledande granskning ska leda till

1. att granskningen avslutas utan åtgärd,
2. att en underrättelse om en urvalsträff lämnas till en berörd myndighet eller arbetslöshetskassa för hantering, eller
3. att en fördjupad granskning inleds.

Fördjupad granskning

3 § Om det finns anledning för Utbetalningsmyndigheten att anta att det har skett en felaktig utbetalning får myndigheten inleda en fördjupad granskning genom att göra en närmare analys av urvalsträffen.

I 9 och 10 §§ lagen (2023:000) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten finns bestämmelser om skyldighet för statliga myndigheter, arbetslöshetskassor och kreditinstitut att lämna vissa uppgifter när Utbetalningsmyndigheten har inlett en fördjupad granskning.

4 § Vid bedömningen av vilka urvalsträffar som väljs ut för en fördjupad granskning ska Utbetalningsmyndigheten prioritera urvalsträffar där

1. det finns anledning att anta att fler än en myndighet eller arbetslöshetskassa berörs av det förhållande som ligger till grund för antagandet att det har skett en felaktig utbetalning, och
2. effektivitetsskäl talar för att granskningen utförs av Utbetalningsmyndigheten i stället för av berörda myndigheter eller arbetslöshetskassor.

5 § En fördjupad granskning ska avslutas om

1. det inte längre finns anledning att anta att en felaktig utbetalning har skett, eller
2. det är mer effektivt att granskningen fortsätter vid berörda myndigheter eller arbetslöshetskassor.

En fördjupad granskning får också avslutas om det finns andra skäl för det.

6 § Utbetalningsmyndigheten ska dokumentera inledandet, avslutandet och resultatet av den fördjupade granskningen.

3 kap. Underrättelseskyldighet för Utbetalningsmyndigheten

Underrättelser om fördjupad granskning

1 § Utbetalningsmyndigheten ska underrätta den myndighet eller arbetslöshetskassa som har beslutat om utbetalningen när en fördjupad granskning inleds och avslutas samt om resultatet av granskningen.

Underrättelser om felaktiga uppgifter eller andra förhållanden

Bolagsverket

2 § Utbetalningsmyndigheten ska underrätta Bolagsverket om det finns anledning att anta att en uppgift i verkets offentliga register om en enskild näringsidkare eller en juridisk person är felaktig. Motsvarande gäller i fråga om en uppgift om en företrädare eller en huvudman.

Inspektionen för vård och omsorg

3 § Utbetalningsmyndigheten ska underrätta Inspektionen för vård och omsorg om det finns anledning att anta att lämpligheten att bedriva verksamhet med personlig assistans kan ifrågasättas när det gäller någon som har tillstånd enligt 23 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Migrationsverket

4 § Utbetalningsmyndigheten ska underrätta Migrationsverket om det finns anledning att anta att ett beviljat tillstånd enligt utlänningslagen (2005:716) är felaktigt.

Skatteverket

5 § Utbetalningsmyndigheten ska underrätta Skatteverket om det finns anledning att anta att en registrering i beskattningsverksamheten är felaktig eller att ett beslut om skatt eller avgift är felaktigt.

Vad som ska framgå av en underrättelse

6 § Av en underrättelse enligt 1–5 §§ ska det framgå vilka omständigheter som ligger till grund för Utbetalningsmyndighetens antagande om

felaktigheten och andra uppgifter som kan antas vara av betydelse för berörda myndigheters eller arbetslöshetskassors handläggning.

Undantag från underrättelseskyldigheten

7 § Underrättelseskyldigheten enligt 1–5 §§ gäller inte om det finns särskilda skäl.

Underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

8 § I lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen finns ytterligare bestämmelser om underrättelseskyldighet för Utbetalningsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

3 Förslag till lag om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om skyldigheter för statliga myndigheter och andra aktörer att i vissa fall lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten.

Uppgifter av betydelse för utbetalningar via systemet med transaktionskonto

2 § De myndigheter vars utbetalningar ska administreras via systemet med transaktionskonto enligt lagen (2023:000) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten ska lämna de uppgifter till Utbetalningsmyndigheten som den behöver för att administrera utbetalningarna.

Uppgifter av betydelse för dataanalyser och urval

3 § Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och arbetslöshetskassorna ska lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten om

1. beslut som rör ekonomiska förmåner eller ekonomiska stöd,
2. kontaktuppgifter för fysiska och juridiska personer som omfattas av ett beslut om ekonomiska förmåner eller ekonomiska stöd samt uppgivna kontaktpersoner och ombud, och
3. arbetsgivare, intygsgivare, kontaktperson, sökande och kontaktuppgifter till dessa, i de fall uppgifterna gäller arbetsgivarintyg.

Arbetsförmedlingen ska även lämna uppgifter om leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen samt företrädare, kontaktpersoner och kontaktuppgifter för dessa.

Arbetslöshetskassorna ska även lämna uppgifter om ägande, ledningsuppdrag och annat engagemang i en näringsverksamhet som sökanden har lämnat vid en anmälan om arbetslöshet samt identifikations- och kontaktuppgifter för näringsverksamheten.

4 § Bolagsverket ska på begäran av Utbetalningsmyndigheten lämna uppgifter om

1. vem som har lämnat uppgifter till Bolagsverket och uppgiftslämnarens kontaktuppgifter,
2. vem som har gjort en viss inbetalning till Bolagsverket, och
3. förseningsavgifter beslutade av Bolagsverket.

5 § Inspektionen för vård och omsorg ska lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten om

1. tillstånd till och anmälan om att yrkesmässigt bedriva verksamhet med personlig assistans samt om ägare och ledning för sådan verksamhet, och

2. anmälan av den som har beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans eller assistansersättning enligt 23 § femte stycket lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

6 § Migrationsverket ska på begäran av Utbetalningsmyndigheten lämna uppgifter om

1. beslut om uppehållstillstånd, arbetstillstånd och uppehållskort,
2. ansökan om förlängning av uppehållstillstånd och arbetstillstånd,
3. arbetsgivare, intyggivare, kontaktperson, sökande och kontaktuppgifter till dessa, och
4. anställningsavtal i ärende om arbetstillstånd.

7 § Skatteverket ska på begäran av Utbetalningsmyndigheten lämna uppgifter om

1. registrering för arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt samt godkännande för F-skatt,
2. redovisad omsättning i inkomstdeklaration för juridiska personer och enskilda näringsidkare,
3. redovisning av skatter och avgifter i skattedeklaration samt individuppgifter i arbetsgivardeklaration,
4. betalning av skatter och avgifter för betalningsskyldiga som ska lämna skattedeklaration eller är godkända för F-skatt,
5. beslut om debiterad preliminär skatt,
6. omprövningsbeslut till nackdel för juridiska personer och enskilda näringsidkare samt beslut om återkallelse av godkännande för F-skatt,
7. beslut om företräदारansvar och ansvar för delägare i ett svenskt handelsbolag,
8. kontaktuppgifter till juridiska personer och enskilda näringsidkare samt uppgivna kontaktpersoner och ombud, och
9. arbetsgivare, intyggivare, kontaktperson, den som har gjort anmälan, kontaktuppgifter till dessa och intyg om arbete som har getts in i ärende om folkbokföring.

8 § Uppgiftsskyldigheten i 3–7 §§ gäller i den utsträckning som uppgifterna behövs för Utbetalningsmyndighetens dataanalyser och urval.

Uppgifter av betydelse för fördjupad granskning

9 § Statliga myndigheter och arbetslöshetskassorna ska på begäran av Utbetalningsmyndigheten lämna uppgifter som avser en namngiven fysisk eller juridisk person som behövs vid en fördjupad granskning enligt lagen (2023:000) om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar.

10 § Kreditinstitut ska på begäran av Utbetalningsmyndigheten lämna uppgifter som avser en namngiven fysisk eller juridisk persons förhållande till institutet om uppgifterna är nödvändiga vid en fördjupad granskning enligt lagen (2023:000) om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar. Uppgifterna ska lämnas snarast och i elektronisk form.

Med kreditinstitut avses kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt utländska kreditinstitut enligt samma lag om institutet har filial i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

4 Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om Utbetalningsmyndighetens behandling av personuppgifter.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag tillämpas vid behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att administrera systemet med transaktionskonto och att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Bestämmelserna i 6–8, 10 och 11 §§ samt 2–4 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om avlidna.

Förhållandet till annan reglering

3 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid behandlingen av personuppgifter enligt denna lag gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Rätten att göra invändningar

4 § Artikel 21.1 i EU:s dataskyddsförordning om rätten att göra invändningar gäller inte vid sådan behandling som är tillåten enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Personuppgiftsansvar

5 § Utbetalningsmyndigheten är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag.

Ändamål

6 § Utbetalningsmyndigheten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att kunna utföra sina uppgifter att

1. administrera ett system med transaktionskonto, och

2. förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsningar av ändamålen i första stycket.

7 § Personuppgifter som behandlas enligt 6 § får också behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

8 § Personuppgifter som behandlas enligt 6 § får behandlas även för andra ändamål, under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med de ändamål som uppgifterna samlades in för.

Känsliga personuppgifter

9 § Personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning (känsliga personuppgifter) får behandlas, om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Sökbegränsningar

10 § Det är förbjudet att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter eller personuppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning (fällande domar i brottmål och lagöverträdelse som innefattar brott).

Förbudet omfattar inte sökningar i syfte att få fram ett urval grundat på sådan uppgift om hälsa som hänför sig till en förmån eller ett stöd. Det omfattar inte heller sökningar i en viss handling.

Tillgång till personuppgifter

11 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till det som var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Åtkomsten till personuppgifter ska kontrolleras och följas upp regelbundet.

Elektroniskt utlämnande av personuppgifter

12 § Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt, dock inte genom direktåtkomst.

2 kap. Transaktionskontoregistret

1 § För att administrera systemet med transaktionskonto ska det finnas en uppgiftssamling, benämnd transaktionskontoregistret.

2 § I transaktionskontoregistret får sådana uppgifter behandlas som behövs för att administrera systemet med transaktionskonto.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i registret.

3 kap. Uppgiftssamlingen för dataanalyser och urval

1 § För att göra dataanalyser och urval, i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, ska det vid Utbetalningsmyndigheten finnas en uppgiftssamling, benämnd uppgiftssamlingen för dataanalyser och urval.

2 § Endast de personuppgifter som behövs för att göra dataanalyser och urval får behandlas i uppgiftssamlingen. Personuppgifterna som behandlas för att göra dataanalyser och urval får inte behandlas någon annanstans än i uppgiftssamlingen.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i uppgiftssamlingen.

3 § Sökning och annan behandling i uppgiftssamlingen för dataanalyser och urval ska genomföras med respekt för enskildas personliga integritet.

4 § Metoder för att ta fram urval och de sökbegrepp som används vid sökningar i uppgiftssamlingen ska dokumenteras på ett sådant sätt att de kan kontrolleras i efterhand. Utbetalningsmyndigheten ska regelbundet följa upp de sökningar som har gjorts i uppgiftssamlingen.

4 kap. Längsta tid som personuppgifter får behandlas

Allmän bestämmelse

1 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen, dock som längst den tid som följer av 2 och 3 §§.

Uppgifter i transaktionskontoregistret

2 § Personuppgifter som behandlas i transaktionskontoregistret får inte behandlas längre än tio år efter utgången av det år då betalningsuppdraget för den utbetalning som uppgifterna hänför sig till registrerades.

Uppgifter för fördjupad granskning

3 § Personuppgifter som behandlas vid en fördjupad granskning enligt lagen (2023:000) om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar får inte behandlas längre än två år efter utgången av det år då den fördjupade granskningen avslutades.

Rätt att meddela föreskrifter och beslut

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 1–3 §§ får behandlas under viss tid eller att sådana uppgifter får fortsätta att behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer får också i det enskilda fallet besluta om sådan behandling som avses i 4 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter för tillhandahållande av information som behövs inom

1. Försäkringskassans, Centrala studiestödsnämndens eller arbetslöshetskassornas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd,

2. Skatteverkets verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av skatt,

3. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens verksamhet som avser tillsyn och uppföljning samt utfärdande av intyg enligt 48 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,

4. Kronofogdemyndighetens verksamhet som underlag för bedömning enligt 4 kap. utsködningsbalken av i vilken utsträckning en gäldenär har utmättningsbar egendom,

5. socialnämndernas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. socialtjänstlagen (2001:453),

6. Migrationsverkets verksamhet som underlag för beslut om bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., *och*

6. Migrationsverkets verksamhet som underlag för beslut om bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,

7. leverantörers verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

7. leverantörers verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen, *och*

8. *Utbetalningsmyndighetens verksamhet.*

Arbetsförmedlingen får även behandla personuppgifter för att tillhandahålla information till riksdagen eller regeringen eller till någon annan för att fullgöra uppgiftslämnande i enlighet med lag eller förordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

¹ Senaste lydelse 2022:1240.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Underrättelseskyldighet enligt lagen gäller för Migrationsverket, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen, kommunerna och arbetslöshetskassorna. Skyldigheten gäller dock inte i Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet.

2 §¹

Underrättelseskyldighet enligt lagen gäller för Migrationsverket, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, *Utbetalningsmyndigheten*, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna. Skyldigheten gäller dock inte i Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

¹ Senaste lydelse 2019:653.

7 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 40 kap. 8 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 17 kap. 1 a § och 40 kap. 7 d §, och närmast före 17 kap. 1 a § och 40 kap. 7 d § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

Dataanalyser och urval för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar

1 a §

Sekretess gäller för uppgift om metoder, modeller och riskfaktorer som hänför sig till dataanalyser och urval för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar, om det kan antas att det allmännas syfte med verksamheten motverkas om uppgiften röjs.

40 kap.

Verksamheten vid Utbetalningsmyndigheten

7 d §

Sekretess gäller hos Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att administrera systemet med transaktionskonto och att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdsystemen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

8 §¹

Den tystnadsplikt som följer av 1, 2, 4 och 5 §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 1, 2, 4, 5 och 7 d §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

¹ Senaste lydelse 2018:1919.